

NA RPW/48907/2024 P
Data: 2024-06-26

KOMENDANT
NADBUŻAŃSKIEGO ODDZIAŁU
STRAŻY GRANICZNEJ
im. 27 Wołyńskiej Dywizji Armii Krajowej

Chełm, dnia 26 czerwca 2024r.

Egz. nr 2

Pan płk SG Krzysztof JAKIMIAK

Komendant
Placówki Straży Granicznej
w Terespolu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli na temat: „*Odprawa graniczna poza kolejnością*”, zrealizowanej w trybie zwykłym w Placówce Straży Granicznej w Terespolu¹, 21-550 Terespol, ul. Wojska Polskiego 164, ujętej w „*Rocznym planie kontroli przewidzianych do realizacji przez Wydział Kontroli NOSG w 2024 roku*”².

Kontrolę na podstawie *ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej (tekst jednolity: Dz.U. z 2020r. poz. 224)* przeprowadził zespół kontrolerów w składzie:

1. kpt. SG Grzegorz JURAK – starszy specjalista Wydziału Kontroli NOSG, upoważnienie nr 7/2024 z dnia 25.03.2024r. - kierownik zespołu,
2. st.chor.sztab. SG Anna HOŁOWACZ – starszy specjalista Wydziału Kontroli NOSG, upoważnienie nr 8/2024 z dnia 25.03.2024r.,
3. st.chor.sztab. SG Kamil LEWAK – starszy specjalista Wydziału Kontroli NOSG, upoważnienie nr 9/2024 z dnia 25.03.2024r.

Czynności kontrolne przeprowadzono w dniach od 27 marca 2024r. do 27 maja 2024r., w siedzibie Placówki Straży Granicznej w Terespolu realizowane były w dniu 9 kwietnia 2024r. W siedzibie podmiotu kontrolującego w dniach:

- 27,28.03.2024r.,
- 2,3,4,5,8,9,10,11,12,22,23.04.2024r.
- 6,7,8,9,10,20,21,22,23,24,27.05.2024r.

W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki kontrolowanej pełnił płk SG Krzysztof JAKIMIAK.

Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli Placówki Straży Granicznej w Terespolu zarejestrowanej pod numerem [REDACTED]

I. Zakres kontroli.

Zakres kontroli związany był z potrzebą sprawdzenia poziomu prawidłowości, legalności oraz terminowości ewidencji zdarzeń w systemie [REDACTED] związanych z dokonywaniem odprawy granicznej poza kolejnością w drogowych przejściach

¹ Zwana dalej - PSG Terespol

² Pismo z dnia 22.11.2023r., nr RPW/83164/2023, lp. 1.

granicznych³ znajdujących się w terytorialnym zasięgu Placówki Straży Granicznej w Terespolu.

Przedmiot kontroli obejmował:

- 1) sprawdzenie przyjętych rozwiązań organizacyjno – funkcjonalnych mających wpływ na prowadzenie ewidencji zdarzeń związanych z dokonywaniem odprawy granicznej poza kolejnością,
- 2) dokonywania wpisów, wskazania przesłanek do dokonania odprawy granicznej poza kolejnością,
- 3) sporządzania i prowadzenia dokumentacji służbowej związanej z dokonywaniem odprawy granicznej poza kolejnością pod kątem prawidłowości, kompletności i rzetelności,
- 4) sprawowania nadzoru nad wykonywaniem czynności związanych z dokonywaniem odprawy granicznej poza kolejnością.

Kontrolą został objęty okres: 01.03.2023r. – 20.03.2024r.

II. Obszary poddane ocenie.

1. Przestrzeganie podstawy prawnej udzielania zezwoleń na dokonanie odprawy poza kolejnością.
2. Podjęte decyzje związane z udzieleniem zgody na dokonanie kontroli granicznej poza kolejnością – wyrażenie zgody na dokonanie odprawy przez osoby upoważnione, wskazanie przesłanek przez podróżnych.
3. Ewidencjonowanie, dokumentowanie przypadków zezwolenia na dokonanie odprawy granicznej poza kolejnością, w tym odnotowywanie dokonania odprawy granicznej poza kolejnością, poprzez zamieszczenie wszystkich wymaganych danych dotyczących zdarzenia.
4. Nadzorowanie przypadków odprawy granicznej poza kolejnością, dokonywanie weryfikacji przypadków dokonywania odprawy granicznej poza kolejnością przy wykorzystaniu dokumentacji służbowej, zapisów w bazach danych oraz przeglądania zdarzeń zarejestrowanych przez kamery monitoringu.
5. System kontroli wewnętrznej, prowadzenie nadzoru służbowego przez Komendanta Placówki lub osoby przez niego upoważnionej nad udzielaniem i ewidencjonowaniem przypadków zezwolenia na dokonanie odprawy granicznej poza kolejnością.

III. Cel kontroli.

Podstawowym celem kontroli było dokonanie oceny przeprowadzania przez funkcjonariuszy PSG Terespol odprawy granicznej poza kolejnością § 6⁴ Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie kontroli granicznej z dnia 2 lipca 2019r. (Dz.U. z 2019r., poz 1336).

Kontrolą objęto również przyjęte w PSG Terespol rozwiązania organizacyjno-prawne do wykonywania ww. kontroli granicznej, tj. rozwiązania w zakresie udzielania zgody na przejazd poza kolejnością w innych szczególnie uzasadnionych przypadkach, dokumentowania tej kontroli, podejmowanych czynności związanych z weryfikacją osób

³ Zwanych dalej - dpg

⁴ § 6.1. Poza kolejnością dokonuje się kontroli granicznej: 1) członków grup ratowniczych i ekspertów, a także ich wyposażenia i środków pomocy; 2) członków załóg pojazdów straży pożarnej, sanitarnych oraz osób uczestniczących w akcjach ratowniczych; 3) autobusów w komunikacji międzynarodowej dokonujących regularnych przewozów osób; 4) środków transportu przewożących: a) żywe zwierzęta, towary szybko psujące się, w szczególności świeże mleko i świeże produkty przetwórstwa mlecznego, świeże mięso i świeże produkty przetwórstwa mięsnego, świeże lub żywe ryby oraz świeże produkty przetwórstwa rybnego, owoce i warzywa, kwiaty cięte, a także krew, osocze i materiały biologiczne, b) towary niebezpieczne, c) pomoc humanitarną.
2. Kontroli granicznej poza kolejnością można dokonać również w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach, na wniosek osoby zainteresowanej, za zgodą wyrażoną ustnie lub pisemnie, każdorazowo, przez właściwego miejscowo komendanta placówki Straży Granicznej lub upoważnionego przez niego funkcjonariusza. Fakt udzielenia zgody w tym przypadku należy odnotować w dokumentacji służbowej.

kierowanych do oprawy granicznej poza kolejnością oraz to, czy były one zgodne z poleceniami, wytycznymi przełożonych.

Celem pośrednim była ocena zasadności udzielania zgody na dokonanie kontroli granicznej poza kolejnością: sprawdzenie, czy istniały faktyczne przesłanki do udzielenia zgody, czy właściwie dokumentowano kontrolę poza kolejnością w systemie [REDAKTOWANE] w ramach określonych poleceń.

IV. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Przyjęto, że ocena końcowa kontrolowanej działalności zostanie sporządzona na podstawie trzystopniowej skali, obejmującej: ocenę pozytywną, ocenę pozytywną pomimo stwierdzonych nieprawidłowości i negatywną⁶.

Skontrolowaną działalność podmiotu oceniono *pozytywnie*.

Podstawą oceny dokonywanych ustaleń w trakcie kontroli były:

- 1) informacje zaewidencjonowane w systemie [REDAKTOWANE],
- 2) informacje zaewidencjonowane w systemie [REDAKTOWANE]
- 3) dokumenty zgromadzone w ramach korespondencji napływającej do placówki od osób fizycznych i prawnych,
- 4) złożone wyjaśnienia Komendanta Placówki oraz innych funkcjonariuszy placówki.

Analizie poddano również zapisy dokumentacji organizacyjno - funkcjonalnej placówki, w tym między innymi [REDAKTOWANE]

1. Podstawy prawne udzielania zezwoleń na dokonanie odprawy poza kolejnością.

Zgodnie ze „Szczegółowym zakresem obowiązków i uprawnień Komendanta Placówki Straży Granicznej w Terespolu ” stanowiącym Załącznik nr 27 do Decyzji Komendanta NOSG nr 23 z dnia 20 marca 2020 roku w sprawie określenia właściwości zastępców Komendanta Oddziału, głównego księgowego, kierowników komórek organizacyjnych, komendantów placówek, rzecznika prasowego, inspektora do spraw przeciwpożarowych Wydziału Kontroli, pracowników Zespołu do spraw Bezpieczeństwa i Higieny Służby/Pracy Wydziału Kontroli, a także osób zajmujących stanowiska w zespole stanowisk samodzielnych, w kolejnych zapisach: pkt. 1, pkt 2 ppkt 3, ppkt 4, ppkt 7, ppkt 61, ppkt 66 oraz pkt 3 ppkt 1, ppkt 2, ppkt 3, ppkt 6⁷, określony został obszar odpowiedzialności Komendanta Placówki w zakresie zapewnienia właściwej organizacji i sprawowania nadzoru nad dokonywaniem odprawy granicznej w dpg znajdujących się w zasięgu terytorialnym PSG Terespol.

W trakcie prowadzenia czynności kontrolnych stwierdzone zostało, że dokonywanie odprawy granicznej poza kolejnością w dpg, jak też przyjęte rozwiązania organizacyjno – funkcjonalne czynności służbowych związanych z przejazdami poza kolejnością oraz ewidencjonowanie tego typu zdarzeń, oparte było na zapisach Rozporządzenia (WE) nr 562/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006r. *ustanawiającym wspólnotowy kodeks zasad regulujących przepływ osób przez granicę (kodeks graniczny Schengen)* (Dz.U.UE L 105 z 13.04.2006 r., str. 1), *Rozdział IV Szczegółowe zasady odprawy*

⁵ [REDAKTOWANE]

⁶ Pismo nr KG-NK-IV.0229.3.2023 z dnia 25.01.2024 r. KGSG BK dot. zarządzenia nr 100 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 29 grudnia 2023 r. (nr wch. RPW/7159/2024 z dnia 26.01.2024r.)

⁷ Dowód: akt kontroli nr 14.

granicznej art. 19⁸ oraz Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 lipca 2019 roku w sprawie kontroli granicznej. (Dz.U. 2019r. poz. 1336)⁹, wynikającymi bezpośrednio z treści § 6¹⁰ w tym wskazujący to, że kontroli granicznej poza kolejnością można dokonać również w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach, na wniosek osoby zainteresowanej, za zgodą wyrażoną ustnie lub pisemnie, każdorazowo przez właściwego miejscowo Komendanta Placówki Straży Granicznej lub upoważnionego przez niego funkcjonariusza, fakt udzielenia zgody odnotowując każdorazowo w dokumentacji służbowej.

W przywołanym powyżej § 6 rozporządzenia w sprawie odprawy granicznej, nie został zawarty katalog szczególnie uzasadnionych przypadków, które dopuszczają dokonanie odprawy granicznej poza kolejnością, co daje możliwość dowolnego decydowania o zastosowaniu tego ułatwienia w kontroli granicznej. Wprowadzenie tego zapisu, ma charakter celowy i pozwala Komendantowi Placówki Straży Granicznej na dokonanie swobodnej oceny co do uznania przesłanek za zasadne lub nieuzasadniające dokonanie odprawy granicznej poza kolejnością.

Komendant Placówki Straży Granicznej¹¹, w ramach obecnie obowiązującego porządku prawnego w celu weryfikacji i oceny, czy zgłoszony przypadek może zostać zakwalifikowany do odprawy granicznej poza kolejnością, czy też nie, rozpatruje taki przypadek za każdym razem indywidualnie.

W myśl przepisów regulujących sposób pełnienia służby granicznej, w zakresie nieobjętym innymi przepisami ustawy, kontrolę graniczną organizuje Komendant Placówki stosownie do: liczby i rodzaju przejść granicznych, czasu ich otwarcia, rodzaju i natężenia ruchu oraz zagrożeń z nimi związanych, planuje również i organizuje służbę w placówce, poprzez m.in. wyznaczanie kontrolerów, kierownika ekipy kontrolerskiej oraz wyznaczanie zadań określonych w zarządzeniu lub w innych przepisach. Zadania te muszą, w szczególności określać m.in. sposób dokonywania kontroli granicznej oraz sposób działania w przypadku wydłużonego oczekiwania na przekroczenie granicy państwowej.

Podczas prowadzonych czynności kontrolnych Zespół Kontrolerów, na podstawie zaewidencjonowanych informacji w systemie [REDAKTOWANE] stwierdził, że zgodę na dokonanie kontroli granicznej poza kolejnością, w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach w drogowych przejściach granicznych znajdujących się w zasięgu terytorialnym Placówki Straży Granicznej w Terespolu¹², poza Komendantem PSG Terespol wydawali:

- 1) zastępcy Komendanta PSG,
- 2) kierownicy zmiany PSG,
- 3) kierownik Zespołu Służby Dyżurnej PSG,

⁸ 1. Szczegółowe zasady zawarte w załączniku VII stosuje się do odprawy następujących kategorii osób: a) głów państwa i członków ich delegacji; b) pilotów samolotów i innych członków załogi; c) marynarzy; d) posiadaczy paszportów dyplomatycznych, urzędowych lub służbowych oraz członków organizacji międzynarodowych; e) pracowników transgranicznych; f) małoletnich; g) służb ratowniczych, policji, straży pożarnej oraz straży granicznej; h) pracowników zatrudnionych na urzędzeniach oddalonych od brzegu. Te szczegółowe zasady mogą zawierać odstępstwa od art. 4 i 5 oraz art. 7-13.

2. Państwa Członkowskie informują Komisję o wzorach kart wydawanych przez ich ministerstwa spraw zagranicznych akredytowanym członkom misji dyplomatycznych i przedstawicielstw konsularnych oraz członkom ich rodzin zgodnie z art. 34.

⁹ Zwane dalej – Rozporządzeniem w sprawie odprawy granicznej.

¹⁰ § 6. 1. Poza kolejnością dokonuje się kontroli granicznej: 1) członków grup ratowniczych i ekspertów, a także ich wyposażenia i środków pomocy;

2) członków załóg pojazdów straży pożarnej, sanitarnych oraz osób uczestniczących w akcjach ratowniczych;

3) autobusów w komunikacji międzynarodowej dokonujących regularnych przewozów osób;

4) środków transportu przewożących: a) żywe zwierzęta, towary szybko psujące się, w szczególności świeże mleko i świeże produkty przetwórstwa mlecznego, świeże mięso i świeże produkty przetwórstwa mięsnego, świeże lub żywe ryby oraz świeże produkty przetwórstwa rybnego, owoce i warzywa, kwiaty cięte, a także krew, osocze i materiały biologiczne,

b) towary niebezpieczne,

c) pomoc humanitarną.

2. Kontroli granicznej poza kolejnością można dokonać również w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach, na wniosek osoby zainteresowanej, za zgodą wyrażoną ustnie lub pisemnie, każdorazowo, przez właściwego miejscowo komendanta placówki Straży Granicznej lub upoważnionego przez niego funkcjonariusza. Fakt udzielenia zgody w tym przypadku należy odnotować w dokumentacji służbowej.

¹¹ Zwany dalej – Komendant PSG.

¹² Zwane dalej – dpg.

Analiza zakresów obowiązków funkcjonariuszy wydających zgodę na dokonanie odprawy poza kolejnością wykazała, że wszyscy mieli do tego upoważnienie ujęte w szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień. W trakcie kontroli nie zostało stwierdzone, aby w kontrolowanym okresie zgody na dokonanie odprawy granicznej poza kolejnością, udzieliła osoba nieposiadająca do tego upoważnienia.

Zostało stwierdzone, że przyjęty model postępowania w dpg znajdujących się w zasięgu terytorialnym PSG Terespol, przy dokonywaniu odprawy granicznej poza kolejnością, jest zgodny z obowiązującymi przepisami i nie wywołał negatywnych skutków w służbowej działalności kontrolowanego podmiotu.

Z uwagi na fakt, że w powyższym obszarze nie zostały stwierdzone braki formalne, ani uchybienia, został on oceniony *pozytywnie*.

2. Podjęte decyzje związane z udzieleniem zgody na dokonanie kontroli granicznej poza kolejnością.

Komendant PSG Terespol w celu właściwego, skutecznego i bieżącego podejmowania oceny tego, czy należy udzielić zgody na dokonanie odprawy poza kolejnością, upoważnił funkcjonariuszy wskazanych w poprzednim punkcie do weryfikacji przesłanek do udzielenia zgody na podstawie korespondencji wpływającej na adres placówki, jak też na podstawie ustnego zgłoszenia bezpośrednio w dpg przez podróżnego aplikującego o przejazd poza kolejnością.

W trakcie kontroli ustalone zostało, że w przejściach granicznych znajdujących się w zasięgu terytorialnym PSG Terespol, w celu weryfikacji zasadności przejazdu poza kolejnością pojazdy zatrzymywane były w miejscu bezpiecznym, nie blokując drogi dojazdowej do dpg – rejon posterunku wartowniczego, następnie przy pozytywnym rozpatrzeniu prośby pojazdy kierowane były do odprawy granicznej zgodnie z oznaczeniami pasów odpraw.

W przypadku gdy nie były spełnione warunki przejazdu poza kolejnością, pojazdy kierowane były do kolejki pojazdów oczekujących na przekroczenie granicy. Każdorazowo brano pod uwagę aktualnie panujące warunki w przejściu granicznym (natężenie ruchu, długość oczekiwania na odprawę) oraz konkretna sytuacja przedstawiona przez podróżnego.

Z informacji uzyskanej od Komendanta Placówki wynika, że funkcjonariusz pełniący służbę na ww. posterunku zbiera informacje niezbędne do podjęcia decyzji o przejeździe poza kolejnością, a uzyskane informacje przekazuje niezwłocznie Kierownikowi Zmiany, który na ich podstawie podejmuje decyzję o zasadności przejazdu poza kolejnością.¹³

W przypadku gdy prośba jest zasadna i spełnia warunki zawarte w rozporządzeniu sprawie kontroli granicznej, zezwala na przejazd poza kolejnością i ewidencjonuje powyższy fakt w systemie [REDAKTOWANE]. W opisie zdarzenia zawarte są informacje zgodne z [REDAKTOWANE].

Ponadto bazując na analizach, dotyczących ewidencjonowania w systemie [REDAKTOWANE] podróżnych odprawionych poza kolejnością, sporządzanych i przesłanych przez Wydział Graniczny Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej stosowano w placówce rekomendację dotyczącą sposobu wypełniania pola tekstowego¹⁴.

W trakcie prowadzenia kontroli zostało stwierdzone, że przyjęty model postępowania w drogowych przejściach granicznych znajdujących się w zasięgu terytorialnym PSG Terespol, przy kwalifikowaniu i kierowaniu osób i pojazdów do odprawy granicznej poza kolejnością, był zgodny z obowiązującymi przepisami i nie wywołał negatywnych skutków w służbowej działalności kontrolowanego podmiotu.

Z uwagi na fakt, że w powyższym obszarze nie zostały stwierdzone braki formalne, ani uchybienia, został on oceniony *pozytywnie*.

¹³ Dowód: akta kontroli nr 4, 18

¹⁴ Dowód: akta kontroli nr 2 str. 18

3. Ewidencjonowanie, dokumentowanie kontroli granicznej poza kolejnością.

Komendant Główny Straży Granicznej Zarządzeniem nr 1 z dnia 2 stycznia 2015r. w sprawie sposobu i trybu gromadzenia i przetwarzania informacji z zakresu ochrony granicy państwowej, kontroli ruchu granicznego oraz zapobiegania i przeciwdziałania nielegalnej migracji, w treści § 5 ust. 3 (Dz.Urz. KGSG poz. nr 1) zobowiązuje funkcjonariuszy i pracowników SG do przetwarzania informacji, które w swej treści są dokładne, aktualne oraz zgodne z prawem.

Powyższym regułom podlega system [REDAKTOWANE] który zakresem przetwarzanych informacji obejmuje także dane odprawy granicznej dokonywanej poza kolejnością (część III pkt 11 tiret 16 załącznika nr I do zarządzenia nr 1), a funkcjonariusze i pracownicy SG, gromadzący informacje w zbiorze, są odpowiedzialni za ich poprawność.

Obowiązek ewidencjonowania odprawy granicznej pojazdów i osób poza kolejnością

- [REDAKTOWANE]
- [REDAKTOWANE]
- [REDAKTOWANE]
- [REDAKTOWANE]
- [REDAKTOWANE]
- [REDAKTOWANE]

W trakcie kontroli stwierdzone zostało, że wewnętrzną komórką organizacyjną, w której zakresie umiejscowiono zadania związane z ewidencjonowaniem odprawy granicznej pojazdów i osób poza kolejnością, był Zespół Służby Dyżurnej Grupy Granicznej Placówki Straży Granicznej w Terespolu i wynikało to z [REDAKTOWANE]

Funkcjonariuszami realizującymi zadania w ww. zakresie byli funkcjonariusze pełniący służbę na stanowisku Kierownika Zmiany.

Komendant Placówki dodatkowo zobowiązał, w zakresach obowiązków, Kierowników Zmiany pełniących służbę w dniu udzielenia zgody na przejazd poza kolejnością, do kontroli i ewentualnej korekty wpisów dot. udzielania zgody na dokonanie odprawy poza kolejnością, w tym również uzupełniania brakujących elementów wymaganych poleceniami służbowymi, przy [REDAKTOWANE]

Zespół kontrolny stwierdził, że Kierownicy Zmiany wpisywali dane wymagane poleceniami przełożonych, w tym opisy zaistniałych przesłanek do dokonania odprawy granicznej poza kolejnością, a zdarzenia były ewidencjonowane w [REDAKTOWANE]

Na podstawie wpisów w systemach Straży Granicznej, dokonywanych w trakcie odprawy granicznej poza kolejnością, stwierdzone zostało, że funkcjonariusze placówki prowadzili pełne sprawdzenia danych osób odprawianych, weryfikowali przy tym wpisy baz danych dotyczące tych osób, dodatkowo upewniali się, czy zgłoszone przez podróżnych przesłanki do odprawy granicznej poza kolejnością, pokrywają się ze stanem faktycznym, dokonując weryfikacji

¹⁵ Dowód: akta kontroli nr 2 str. 20

¹⁶ Dowód: akta kontroli nr 2 str. 18

¹⁷ Dowód: akta kontroli nr 2 str. 5-10

¹⁸ Dowód: akta kontroli nr 2 str. 11-17

charakteru podróży (np. dokumentacja medyczna, inne posiadane dokumenty – np. zaproszenia), a także krotność przekroczeń granicy, bieżącą sytuację w przejściu granicznym, ilość pojazdów oczekujących na przekroczenie granicy oraz inne okoliczności zdarzenia.

Powyższe działania funkcjonariuszy należy ocenić, jako mające na celu niedopuszczenie do nadużywania przez podróżnych, możliwości korzystania z dokonywania odprawy granicznej poza kolejnością, co jest pozytywnym zjawiskiem.

Komendant Placówki w trakcie odpraw służbowych oraz udzielanego instruktażu do służby kierownikom zmiany, wskazywał na obowiązek dokładnej kontroli granicznej wobec środków transportu i osób odprawianych poza kolejnością.

Z danych systemu [REDAKTOWANO] Zespół Kontrolerów ustalił, że w okresie objętym kontrolą odnotowano łącznie [REDAKTOWANO]

- 01-31.03.2023r.; 11 przypadków,
- 01-30.04.2023r.; 9 przypadków,
- 01-31.05.2023r.; 9 przypadków,
- 01-30.06.2023r.; 13 przypadków,
- 01-31.07.2023r.; 39 przypadków,
- 01-31.08.2023r.; 13 przypadków,
- 01-30.09.2023r.; 16 przypadków,
- 01-31.10.2023r.; 26 przypadków,
- 01-30.11.2023r.; 28 przypadków,
- 01-31.12.2023r.; 36 przypadków,
- 01-31.01.2024r.; 11 przypadków,
- 01-29.02.2024r.; 16 przypadków,
- 01-20.03.2024r.; 32 przypadki.

Dla osiągnięcia zamierzonego celu kontroli przyjęto, konieczność sprawdzenia **100%** ewidencji odpraw granicznych dokonanych poza kolejnością w dpg w okresie 01.03.2023r. – 20.03.2024r.

Z dokumentacji będącej w posiadaniu Zespołu Kontrolerów wynikało, że w kontrolowanym okresie zarówno Komendant Placówki¹⁹, jak i funkcjonariusz Wydziału Granicznego NOSG²⁰, w ramach sprawowania nadzoru służbowego, prowadzili działania w celu dokonania sprawdzenia poprawności ewidencjonowania gromadzonych danych w [REDAKTOWANO]

W przypadku działań podejmowanych w ramach nadzoru służbowego przez Kierownika Zespołu Służby Dyżurnej, specjalistę Zespołu Służby Dyżurnej, Kierowników Zmiany Zespołu Służby Dyżurnej, pomocnika Kierownika Zmiany Zespołu Służby Dyżurnej PSG w Terespolu, stwierdzone zostały uchybienia takie jak:

- w opisie zdarzenia brak osoby udzielającej zgody,
- niepełny opis zdarzenia,
- błędna wielkość czcionki,
- błędny rodzaj prowadzonych działań,
- brak odpisanego pojazdy przy osobach,
- w zakładce osoby w zdarzeniu brak zaznaczonej płci,
- błędne stanowisko osoby wydającej zgodę,
- brak określenia kierunku na którym dokonano odprawy granicznej.

Zgodnie z historią dokonanych korekt zapisu danych [REDAKTOWANO] wszystkie te uchybienia zostały skorygowane na bieżąco przez uprawnionego funkcjonariusza, a podstawą były notatki z nadzoru służbowego.

¹⁹ Dowód: akta kontroli nr 21

²⁰ Dowód: akta kontroli nr 2 str. 23

W ramach działań nadzoru z ramienia Wydziału Granicznego NOSG nie zostały stwierdzone żadne nieprawidłowości w zakresie prowadzenia ewidencji [REDAKTOWANO]

Analiza bazy danych, prowadzona przez Zespół Kontrolerów, nie wykazała uchybień, które nie zostałyby skorygowane w toku prowadzenia nadzoru służbowego przez Komendanta Placówki. Ujawnione uchybienia nie miały wpływu na funkcjonowanie placówki w zakresie organizacji odprawy granicznej, nie niosły też ryzyka niezaewidencjonowania przedmiotowych zdarzeń, nie pozwalały jednak na jednoznaczną identyfikację podmiotu korzystającego z prawa do odprawy granicznej poza kolejnością. Działania naprawcze, które zostały podjęte na bieżąco przez Komendanta Placówki, po ujawnieniu uchybień w ramach nadzoru służbowego, uznane zostały za prawidłowe.

W PSG w Terespolu nie była prowadzona ewidencja przypadków nieudzielenia zgody na przejazd poza kolejnością, takie postępowanie, w zakresie dokonywania odprawy granicznej poza kolejnością, nie jest sprzeczne z obowiązującymi w tym obszarze przepisami.

Zostało stwierdzone, że przyjęty model postępowania, przy ewidencjonowaniu dokonania odprawy granicznej poza kolejnością, jest zgodny z obowiązującymi przepisami, a stwierdzone uchybienia były korygowane na bieżąco i nie wywoływały negatywnych skutków w służbowej działalności kontrolowanego podmiotu.

Z uwagi na fakt, że w powyższym obszarze zostały stwierdzone uchybienia, został on oceniony *pozytywnie*.

4. Nadzorowanie przypadków odprawy granicznej poza kolejnością.

W trakcie kontroli zostało stwierdzone, że w Placówce Straży Granicznej w Terespolu, zgodę na dokonanie odprawy granicznej poza kolejnością, wyrażoną ustnie lub pisemnie, każdorazowo wydaje Komendant Placówki Straży Granicznej w Terespolu lub upoważniony przez niego funkcjonariusz.

Powyższe uprawnienia zawarte zostały w szczegółowych zakresach obowiązków oraz w aneksach do ww. zakresów, funkcjonariuszy udzielających tej zgody, co zostało potwierdzone właściwymi dokumentami znajdującymi się w Teczce Akt Osobowych kontrolowanych funkcjonariuszy.

Bezpośredni nadzór, nad wygenerowanymi zdarzeniami, prowadzony był przez Kierownika Zespołu Służby Dyżurnej PSG Terespol.

Na podstawie dokumentacji będącej w posiadaniu placówki, Zespół Kontrolerów stwierdził, że okres objęty kontrolą był poddany nadzorowi nad wpisami w [REDAKTOWANO] dotyczącymi przedmiotu kontroli, w tym sześciokrotnie był udokumentowany poprzez sporządzenie notatek służbowych²¹, a ujawnione nieścisłości zostały uzupełnione na bieżąco.

Z analizowanych dokumentów wynika, że nadzór był prowadzony poprzez:

- 1) sprawdzanie wpisów [REDAKTOWANO]
- 2) przeglądanie zapisu monitoringu kamer przemysłowych drogowego przejścia granicznego.

W wyniku podjętych działań, Komendant Placówki nakazał między innymi uzupełnianie wpisów, gdzie opis sytuacji był dokonany w sposób lakoniczny lub niepełny w treści dotyczącej liczby osób powiązanych. W ramach działań naprawczych nakazał uzupełnienie lakonicznych wpisów dotyczących przesłanek dokonania odprawy granicznej poza kolejnością oraz liczby osób.

Przeprowadzona na zlecenie Komendanta Placówki analiza zapisów zarówno monitoringu, jak i [REDAKTOWANO] nie wykazała niewłaściwego

²¹ Dowód: akta kontroli nr 21

kierowania pojazdów do odprawy granicznej, jak i przypadków dokonania odprawy poza kolejnością bez podania przesłanek wymaganych w opisie zdarzenia, poprzez podanie informacji zgodnych z [REDAKTOWANE]

Zostało stwierdzone, że przyjęty model nadzorowania dokonywania odprawy granicznej poza kolejnością w dpg, był prawidłowy, wystarczający i nie wywołał negatywnych skutków w służbowej działalności kontrolowanego podmiotu.

Z uwagi na fakt, że w powyższym obszarze nie zostały stwierdzone braki formalne, ani uchybienia, został on oceniony *pozytywnie*.

5. System kontroli wewnętrznej.

Placówka Straży Granicznej w Terespolu funkcjonuje, między innymi, w oparciu o zapisy dokumentacji organizacyjno-funkcjonalnej jaka jest [REDAKTOWANE]

Powyższy dokument w swojej treści zawierał podział kompetencyjny pomiędzy osobami funkcyjnymi, zespołami oraz grupami. Zapisy były jasne i czytelne, nie było wątpliwości co do wyszczególnienia zadań dla poszczególnych komórek organizacyjnych placówki.

Zgodnie z zapisem wewnętrznego podziału zadań placówką kieruje Komendant przy pomocy zastępców oraz przy udziale kierowników poszczególnych grup i zespołów. Kierownicy grup i zespołów organizują i kierują pracą w podległych im komórkach organizacyjnych.

Szczegółowe zakresy obowiązków i uprawnień funkcjonariuszy zajmujących wyżej wymienione stanowiska służbowe obejmowały swoim zakresem między innymi prowadzenie nadzoru, w tym poprawności wprowadzania danych do [REDAKTOWANE] przez podległych funkcjonariuszy. Dodatkowo zastępcy Komendanta Placówki, Kierownik Zespołu Służby Dyżurnej oraz Kierownicy Zmiany Placówki, mieli w szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień przypisane zadania związane z udzielaniem zgody na dokonywanie odprawy poza kolejnością.

Obowiązek nadzoru był realizowany przez zobowiązanych i uprawnionych do tego funkcjonariuszy, poprzez analizowanie wpisów [REDAKTOWANE] pod kątem poprawności merytorycznej, formalnej oraz ich weryfikacji z wykorzystaniem monitoringu.

W celu właściwego sprawowania nadzoru analizowana również była korespondencja wpływająca z instytucji zewnętrznych oraz osób prywatnych – dokumentacja ta nie była archiwizowana – ze względu na niską klasyfikację archiwalną – Bc.

Nadzór służbowy nad realizacją kontroli granicznej dokonywanej poza kolejnością, prowadzili bezpośrednio Kierownicy Zmiany Placówki oraz Kierownik Zespołu Służby Dyżurnej, dokonujący jednocześnie stosownych korekt.

Zgodnie z zapisami [REDAKTOWANE] ze zdarzeniami w służbie byli zapoznawani Komendant Placówki lub inny funkcjonariusz do tego upoważniony.

Sposób rozdzielenia zadań oraz przekazanie przez kierownika jednostki organizacyjnej, swoich uprawnień dodatkowym osobom, nie wywołało negatywnych skutków w służbowej działalności kontrolowanego podmiotu, a ich dookreślenie w szczegółowych zakresach obowiązków pozwoliło na przejrzysty podział zadań.

Zostało stwierdzone, że przyjęty model kontroli wewnętrznej nad procesem dokonywania odprawy granicznej poza kolejnością w dpg Terespol, był prawidłowy, wystarczający i nie wywołał negatywnych skutków w służbowej działalności kontrolowanego podmiotu.

Z uwagi na fakt, że w powyższym obszarze nie zostały stwierdzone braki formalne, ani uchybienia, został on oceniony *pozytywnie*.

V. Wnioski i zalecenia:

Ze względu na to, że zespół kontrolerów nie stwierdził niewłaściwego lub negatywnego postępowania funkcjonariuszy w kontrolowanym obszarze, odstąpiono od formułowania wniosków i zaleceń pokontrolnych.

VI. Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

VII. W związku z brakiem sformułowanych wniosków i zaleceń pokontrolnych do realizacji, odstępuje się od przymusu wynikającego z treści art. 46 ust. 3 pkt 1,3 w zw. z art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej, to jest przesłania w określonym terminie, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

KOMENDANT
Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej
im. 27 Wolskiej Dywizji AK
gen. bryj. SG Jacek SZCZACHOR

Wyrażam zgodę na udostępnienie
w BIP po edycjach
Podstawa § 4 ust. 1 (Dz. U. z 18.06.2017r.)

Wykonano w 2 egzemplarzach
Egz. nr 1 - Komendant Placówki SG w Terespolu
Egz. nr 2 - aa.
Wyk./spor. - Zespół kontrolerów, tel. IP 6655177
Dnia 17.06.2024r.

NACZELNIK
Wydziału Kontroli
Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej
im. 27 Wolskiej Dywizji AK
ppłk SG Janusz KORKOSZ